

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/151/2017
Identifikačné číslo spisu:	8516201180
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Danica Kočíčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8516201180.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony M. K., nar. XX. X. XXXX, zomrelej XX. X. XXXX, naposledy trvale bytom v B. C., C., vedenej na základe návrhu navrhovateľa C. K., nar. X. X. XXXX, bývajúceho v B. C., C., právne zastúpeného JUDr. Vladimírom Komanom, advokátom so sídlom v Starej Ľubovni, ul. 17 novembra č. 31, na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 4Ps/5/2016 za účasti okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoP/8/2017, 20CoP/9/2017 z 30. marca 2017, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 4 Ps/5/2016-95 z 21. októbra 2016 zastavil konanie o návrhu na obmedzenie spôsobilosti M. K. na právne úkony podľa ust. § 247 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte „C. m. p.“), pretože dospel k záveru, že navrhovateľ podal bezdôvodný návrh. O trovách konania rozhodol tak, že v zmysle ust. § 251 ods. 2 C. m. p. zaviazal navrhovateľa nahradiť M. K. trovy právneho zastúpenia vo výške 149,16 €, do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Uznesením č. k. 4Ps/5/2016-91 z toho istého dňa priznal okresný súd ustanovenej súdnej znalkyni z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, MUDr. Márii Martinove znalečné vo výške 464,70 €, upravil učtáreň okresného súdu, aby na jej účet poukázal uvedenú sumu zo štátnych (rozpočtových) prostriedkov a zaviazal navrhovateľa nahradiť štátu trovy konania vo výške 464,70 €, do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Proti uvedeným uzneseniam okresného súdu sa navrhovateľ odvolal. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením sp. zn. 20CoP/8/2017, 20CoP/9/2017 z 30. marca 2017 uznesenia Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4Ps/5/2016-91 a č. k. 4Ps/5/2016-95 z 21. októbra 2016 podľa ust. § 387 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte „C. s. p.“) ako vecne správne potvrdil. V odôvodnení uznesenia okrem iného uviedol, že konaním o spôsobilosti na právne úkony možno výrazne a závažným spôsobom zasiahnuť do prirodzených práv človeka, preto sa v demokratickej spoločnosti kladie dôraz na to, aby súdy starostlivo, zodpovedne,

precízne a spravodlivo chránili hodnoty, ktoré reprezentujú podstatu ľudskej bytosti - jej slobodu. Výkon súdnej činnosti tak musí zodpovedať takým interpretačným a aplikačným postupom, ktoré predchádzajú neodôvodnenému obmedzeniu, či dokonca popretiu uvedených práv človeka. V uvedenej súvislosti poukázal okresný súd na uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo 276/2014 z 8. 10. 2014 a zdôraznil, že tejto kvalitatívnej požiadavke výkonu súdnej činnosti sa musí podriaďovať celé súdne konanie o spôsobilosti na právne úkony.

2. Proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dňa 6. 7. 2017 dovolanie, kde uviedol, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) C. s. p.). Postupom súdu prvej inštancie (a jeho dôsledkom), s rozhodnutím ktorého sa odvolací súd stotožnil a/ došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivý súdny proces, b/ konanie má vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ súd nesprávne a neúplne zistil skutkový stav veci. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoP/8/2017, 20CoP/9/2017 z 30. marca 2017 a uznesenia Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4Ps/5/2016-91 a č. k. 4Ps/5/2016-95 z 21. októbra 2016 v zmysle ust. § 449 ods. 1, 2 C. s. p. zrušil.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.), naň oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v zmysle ust. § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či sú splnené ďalšie podmienky dovolacieho konania, pričom zistil, že dovolacie konanie je potrebné zastaviť.

4. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že M. K., voči ktorej smeroval návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony dňa XX. X. XXXX, t. j. po podaní dovolania zomrela.

5. Podľa ust. § 438 ods. 1 C. s. p., na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní na súde prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 61 C. s. p., procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

7. Podľa § 161 ods. 1, 2 C. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Podmienka procesnej subjektivity (§ 61 C. s. p.) patrí medzi základné procesné podmienky konania, ktorých existenciu je súd povinný skúmať aj bez návrhu (ex offio). Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkom priznáva, resp. ukladá. Jej predpokladom je spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva (hmotnoprávna subjektivita), ktorá zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu, tak ako to vyplýva z ust. § 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

9. V danom prípade M. K., voči ktorej smeroval návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, stratila spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa dovolacie konanie právoplatne skončilo. Povaha veci (statusová vec) vylučuje možnosť pokračovať v konaní v zmysle ust. § 63 ods. 2 a 3 C. s. p., preto dovolací súd dovolacie konanie podľa ust. § 161 ods. 2 C. s. p. v spojení s ust. § 438 ods. 1 C. s. p. zastavil.

10. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa ust. § 52 C. m. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.